KonuVakti

7.SINIF TÜRKÇE

METİNDE ANLAM - 07

- Dil ve Anlatım Özellikleri
- Söz Sanatları
- Anlatım Biçimleri
- Düşünceyi Geliştirme Yolları

Adı-Soyadı: ..... **Sınıfı/No:** ..... **Tarih:** .....

ETKİNLİK 1: DİL VE ANLATIM (DOĞRU / YANLIŞ)

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen bilgiler doğruysa kutucuğa "D", yanlışsa "Y" yazınız (işaretleyiniz).

1. (I) Arkadaşlık; aynı yaş grubundaki bireylerin birbirini tanıması, sevmesi ve ortak paylaşımlarda bulunmasıyla oluşan güçlü bir bağdır. (II) Bu bağ bizim için çok değerlidir çünkü ailemizden sonra sığındığımız en güvenli liman dostlarımızdır. (III) Bazen tek başımıza oyun oynamak sıkıcı olabilir ancak yanımızda sevdiğimiz bir arkadaşımız varsa zamanın nasıl geçtiğini anlamayız. (IV) Kısacası yaşıtlarımızla vakit geçirmek hem kolay hem de oldukça keyif vericidir.

I. cümle tanım cümlesidir.		II. cümlede benzetme yapılmıştır.	
III. cümlede koşul (şart) anlamı vardır.		IV. cümlede zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.	

2. (I) Sanayileşmenin artmasıyla birlikte atmosfere salınan zararlı gazlar dünyamızı her geçen gün daha fazla tehdit ediyor. (II) Bu tehdidi ortadan kaldırmanın en etkili yolu, fosil yakıtlar yerine güneş ve rüzgâr gibi temiz enerji kaynaklarına yönelmektir. (III) Yenilenebilir enerji kaynakları günden güne çeşitlenmekte, özellikle güneş enerjisi panelleri çatılarda sıkça görülmektedir. (IV) Güneşten elde edilen elektrik; evleri ısıtmak, fabrikaları çalıştırmak ve araçları şarj etmek gibi

I. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.		II. cümlede öneri anlamı bulunmaktadır.	
III. cümlede ikileme kullanılmıştır.		IV. cümlede örneklendirme yapılmıştır.	

3. **(I)** Kitap okumak, zihnimizi tazeleyen ve hayal dünyamızı uçsuz bucaksız bir okyanusa çeviren sihirli bir anahtardır. **(II)** Eğer her gün düzenli olarak birkaç sayfa okursanız, kelime dağarcığınızın hızla geliştiğini fark edersiniz. **(III)** Kitaplar; kimi zaman bizi geçmişin derinliklerine götürür, kimi zaman da geleceğin bilinmezliğine ışık tutar. **(IV)** Sonuç olarak okuma alışkanlığı kazanmak, kişisel gelişim için en verimli yoldur.

I. cümlede benzetme yapılmıştır.		II. cümlede koşul (şart) anlamı vardır.	
III. cümlede karşıtlık (zıtlık) söz konusudur.		IV. cümlede öznel bir yargı bildirilmiştir.	

4. (I) Teknolojinin hızla ilerlemesiyle beraber iletişim araçları da büyük bir değişim geçirdi. (II) İnternet sayesinde dünyanın bir ucundaki bilgiye ulaşmak artık saniyeler sürüyor. (III) Ancak bu durum, bazen insanların yüz yüze iletişim kurma becerilerini olumsuz etkileyebiliyor. (IV) Bu sorunu aşmak için aileler çocuklarıyla daha fazla vakit geçirmeli ve ekran sürelerini kısıtlamalıdır.

I. cümlede aşamalı bir durum bildirilmiştir.		II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.	
III. cümlede ihtimal (olasılık) anlamı vardır.		IV. cümlede bir öneri (tavsiye) sunulmuştur.	

ETKİNLİK 2: DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen bilgiler doğruysa kutucuğa "D", yanlışsa "Y" yazınız (işaretleyiniz).

1. Sıcak bir yaz günü, güneş tepede tüm yakıcılığıyla parlıyor. Alnınızdan süzülen ter damlalarını silerken birden kulağınızda o ince ve rahatsız edici vızıltıyı duyuyorsunuz. Sivrisinekler... Genellikle onların bizi ısırmak için özel bir çaba sarf ettiğini düşünürüz ancak durum pek de öyle değildir. Sivrisineklerin çıkardığı o vızıltı aslında kanat çırpma sesidir ve o kadar hızlı kanat çırparlar ki bu ses bizim kulağımıza bir motor gürültüsü gibi gelir.

Metinde betimleyici anlatım kullanılmıştır.		Olay üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.	
Yansıma sözcüğe yer verilmiştir.		Metinde kişileştirme sanatı vardır.	

2. Padişahın biri rüyasında tüm dişlerinin döküldüğünü görür. Rüya tabircisini çağırır ve rüyasını anlatır. Tabirci, "Efendim, tüm akrabalarınız sizden önce ölecek, bir tek siz kalacaksınız." der. Padişah bu yoruma çok sinirlenir. Başka bir tabirci çağırır. O ise "Müjdeler olsun hünkarım! Ailenizdeki herkesten daha uzun ömürlü olacaksınız." der. Padişah bu yoruma çok sevinir ve tabirciyi ödüllendirir. Oysa iki tabirci de aynı şeyi söylemiştir.

Metin, olay ağırlıklı bir anlatıma sahiptir.		Deyimlerden yararlanılmıştır.	
Metinde karşılaştırma yapılmıştır.		Olağanüstü varlıklara yer verilmiştir.	

3. Bozkırın ortasında, sanki gökyüzünden düşmüş gibi duran bu eski taş bina, yalnızlığın en somut haliydi. Etrafındaki kurumuş otlar rüzgârla birlikte hışırdıyor, binanın soğuk duvarlarına çarpıyordu. Günde sadece bir kez geçen trenin düdüğü, bu sessizliği yırtan tek şeydi. Tren geçerken çıkardığı o tiz ses, istasyon şefinin yüreğinde bir umut kırıntısı gibi parlayıp sönüyordu.

I. cümlede aşamalı bir durum bildirilmiştir.		II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.	
III. cümlede ihtimal (olasılık) anlamı vardır.		IV. cümlede bir öneri (tavsiye) sunulmuştur.	

4. Küçük bir kasabanın dar sokaklarında, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte fırınlardan yükselen o eşsiz koku her yeri sarardı. İnsanlar, yeni pişmiş sıcak ekmeklerin buğusu üzerinde tüterken güne neşeyle başlardı. Eskimiş ahşap pencerelerden sarkan sardunyalar, sokağa ayrı bir renk katardı. Bu kasabada zaman, adeta durmuş gibi ağır aksak ilerlerdi.

Metinde betimleyici ögelere yer verilmiştir.		Benzetme sanatından yararlanılmıştır.	
Kişileştirme yapılmıştır.		Öyküleyici bir anlatım söz konusudur.	

5. Bilim insanları, Mars üzerinde yaptıkları araştırmalarda buz kütlelerinin varlığını kanıtladı. Bu keşif, kızıl gezegende bir zamanlar yaşam olabileceği ihtimalini güçlendiriyor. Elde edilen veriler, dünyadaki teknolojik imkânların ne kadar geliştiğini de gözler önüne sermektedir. Gelecek on yılda Mars'a insanlı yolculuk yapılması planlanmaktadır.

Metinde nesnel bir anlatım hakimdir.		Karşılaştırma yapılmıştır.	
Tanımlama cümlesine yer verilmiştir.		Sayısal verilerden yararlanılmıştır.	